

HÖGSKOLAN
I BORÅS

Forskning och innovation
Anders Stenström

2023-10-31

Diarienummer
459-23

1 (4)

Utbildningsdepartementet

Högskolan i Borås inspel till regeringens forsknings- och innovationspolitik (U2023/01467)

SAMMANFATTNING AV HÖGSKOLANS SYNPUNKTER PÅ DEN NATIONELLA FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSPOLITIKEN

Högskolan i Borås vill särskilt framhålla att följande åtgärder skulle stärka inte bara Högskolan i Borås utan även skapa bättre förutsättningar nationellt för en fortsatt positiv utveckling av Sverige som en stark forsknings- och innovationsnation av hög internationell kvalitet.

- En förutsättning för en utbildning och forskning av hög kvalitet som kan utvecklas i samklang är kompletta akademiska miljöer. Därför är det särskilt viktigt att säkerställa forskningsanknytningen av de samhällskritiska utbildningar inom välfärdsområdet där stora satsningar gjorts de senaste 15 åren. Detta gäller i särskilt bristyrken såsom vård-, lärar- och polisområdena.
- Öka basanslaget till lärosätenas forskningsverksamhet för att skapa förutsättningar för en fortsatt tillväxt av alla de framgångsrika forsknings- och innovationsmiljöer som finns vid landets lärosäten. Ökade basanslag skulle också bidra till att stärka forskningens frihet och oberoende samt lärosätenas autonomi.
- Sverige har en mycket stark internationell position inom konstnärlig forskning. För att fullt ut ta tillvara potentialen inom området är det av högsta vikt att en expansion av den konstnärliga forskningen kan prioriteras.

Högskolan i Borås

Högskolan i Borås har som mål att vara ett attraktivt lärosäte med kompletta akademiska miljöer. Det attraktiva lärosätet bejakar och uppmuntrar det fria och kritiska tänkandet, ifrågasätter etablerade sanningar, utmanar och deltar i samhällsdebatten med ett vetenskapligt förhållningssätt. Det attraktiva lärosätet tar ansvar för framtiden och de mål som formulerats i Agenda 2030. Det medför att ett globalt perspektiv är en självklar aspekt för utbildning och forskning. Det attraktiva lärosätet bedriver sin verksamhet tillsammans med externa samverkanspartner inom offentlig sektor, näringsliv och kulturliv.

Högskolan i Borås har genom ett strategiskt arbete utvecklat ett antal starka forskningsmiljöer. En utveckling som präglats av ambitionen att bedriva verksamheten tillsammans med studenter, medarbetare, samarbets- och samverkanspartners till nytta för såväl utbildnings- som forskningens kvalitet som för kompetensförsörjning och utveckling av det omgivande samhället.

Lärosätets vision att driva samhällsutvecklingen och ta ansvar för framtiden och de utmaningar som samhället står inför avspeglas i den forskning som sker inom forskningsmiljöerna. Genom att medvetet styra resurserna till dessa områden har högskolan utvecklats till ett lärosäte som uppfyller kriterierna för universitetsstatus. Samtliga forskningsmiljöer utmärks av en konstruktiv samverkan med det omgivande samhället, en balans och en nära relation mellan utbildning och forskning samt en verksamhet som kännetecknas av hållbar utveckling, jämställdhet och internationalisering i enlighet med Agenda 2030. Profileringsarbetet har även resulterat i att högskolan erhållit examenstillstånd inom fem områden och uppvisar en imponerande bredd inom forskningsverksamheten.

Kompleta akademiska miljöer

De stora utbildningssatsningar som genomförts inom bland annat vård- och lärområdet har varit nödvändiga och välkomna. En viktig del i att lösa kompetensförsörjningsproblematiken inom samhällsviktiga områden är att stora utbildningssatsningar måste följas av motsvarande satsningar inom forskning. Speciellt vid lärosäten med ett i relation till utbildningen litet anslag för forskning innebär det en stor utmaning att bygga miljöer där medarbetare tränas i det kritiska och vetenskapliga förhållnings- och arbetssätt som studenternas kommande professionsutövande fordrar. För att fullt ut ta tillvara de viktiga satsningar som regeringen genomfört på utbildning inom samhällskritiska utbildningsområden är det oerhört viktigt att motsvarande satsningar görs på forskning inom dessa områden. De utmaningar som samhället i dag står inför kräver inte bara formellt behöriga medarbetare, utan medarbetare som i sina utbildningar får möta forskare som inte enbart kan ge dem tillgång till de senaste forskningsrönen utan även erbjuda dem aktiv träning i det kritiska och vetenskapliga förhållnings- och arbetssätt som studenternas kommande professionsutövande fordrar.

För att långsiktigt säkerställa att utbildningen till polis vilar på en solid vetenskaplig grund krävs resurser för en utbyggd polisforskning. Högskolan i Borås har initierat sådan forskning men ser ett behov av en samlad resursförstärkning för att stärka området. Högskolan i Borås vill genom sin framgångsrika polisutbildning i ännu större utsträcknings bidra till att adressera samhällets utmaningar inom frågor som rör säkerhet och trygghet och därför är det nödvändigt att området ges förutsättningar att utvecklas till en komplett akademisk miljö.

Kompleta akademiska miljöer är en förutsättning för att Sveriges alla lärosäten ska kunna bidra till lösningar på de globala samhällsutmaningarna.

Ökade basanslag

Svenska lärosäten och inte minst högskolorna behöver större basanslag för en ökad långsiktighet i strategiska satsningar och finansiering av såväl prioriterade forskningsområden som en starkare forskningsanknytning av utbildningen på grundnivå och avancerad nivå. Ökade basanslag skulle dessutom bidra till att stärka forskningens frihet och lärosätenas autonomi. En autonomi som skulle utvecklas ytterligare om lärosätena själva fritt får disponera användningen av anslagen till utbildning respektive forskning.

Vid Högskolan i Borås, liksom vid de flesta svenska lärosäten, finns excellenta och internationellt erkända forsknings- och utbildningsmiljöer. Här kan särskilt den unika miljön inom området Textil och mode nämnas. En miljö som rankades som nummer 8 i världen våren 2023. Genom en målmedveten och långsiktig prioritering har en världsunik forsknings- och utbildningsmiljö utvecklats vid Högskolan i Borås. En miljö som utmärks av nära samverkan med företag och organisationer runt om i världen såväl som nationellt. En miljö som attraherar studenter från hela världen. Tillsammans med högskolans Science Park och externa parter befinner sig miljön i framkant även när det gäller innovationer. Vid Högskolan i Borås finns ytterligare två profilmråden som uppvisar samma starka position; Biblioteks- och informationsvetenskap och Resursåtervinning. Dessa områden är exempel på internationellt framstående och excellenta miljöer som utvecklats vid Högskolan i Borås.

Den externa forskningsfinansieringen är också fortsatt viktig. Inte minst som ett led i högskolornas kvalitetssäkringsarbete och som ett sätt att ytterligare stärka lärosätenas profileringsarbete. Det är högskolans mening att den externa forskningsfinansieringen nu har blivit alltför omfattande i relation till basanslagen. För att inte bli ett hinder för lärosätena att genomföra egna långsiktiga och stabila satsningar måste tilldelningen av externa forskningsanslag vägas upp med en ökning av det fasta och fria forskningsanslaget. Långsiktiga satsningar där lärosätena själva har rådighet över hur medlen fördelas är nödvändiga för att skapa den stabilitet som krävs för att upprätthålla hög kvalitet i forskningsverksamheten och för att stärka forskningsanknytningen av utbildningarna. Detta blir särskilt tydligt när forskningen kräver investeringar i infrastruktur.

Framtidens nödvändiga innovationsmiljöer som måste utvecklas tillsammans med externa parter kräver också utökade basanslag för att lärosätena ska kunna svara upp mot de stora samhällsutmaningarna. Inte minst för att lärosätena resursmässigt ska kunna motsvara samhällets behov av omställning.

Konstnärlig forskning

I ett nationellt perspektiv bedrivs konstnärliga forskning och forskarutbildning vid ett fåtal svenska lärosäten. Verksamheten befinner sig fortfarande i ett utvecklingsskede samtidigt som den svenska forskningen står sig väl internationellt. Det är uppenbart att området besitter stor potential att genom innovativa tankesätt och metoder bidra till att utveckla den traditionella akademiska forskningen, men även till utveckling av innovativa lösningar för de utmaningar som samhället står inför.

Vid Högskolan i Borås bedrivs konstnärlig forskning inom textil- och modedesign på konstnärlig grund vid Textilhögskolan inom ramen för området Textil och mode. Forskningen inom textil- och modedesign på konstnärlig grund har en fot inom design och en inom konst. Genom den nära kopplingen till den textila forskning som sker inom materialteknik och utveckling av den textila värdekedjan har forskningsmiljön inom textil- och modedesign uppnått en nationellt och internationellt unik och stark position.

Genom den nära kopplingen till design leder den konstnärliga forskningen till material- och processutveckling och miljömässig hållbarhet, en forskning som kan ligga nära hantverk med tydlig materialitet, verktyg och processer med alternativa perspektiv och utveckling i fokus. Här undersöks och ifrågasätts även normer, begrepp och tankemönster med fokus på social hållbarhet, uttrycksfrihet och demokrati. Genom gestaltningar testas tankar och visioner om framtiden vilket kan ge oss obekväma insikter såväl som framtidshopp.

Högskolan i Borås har idag en norra Europas mest utvecklade infrastrukturer för forskning och utbildning inom textil och mode och samlar en såväl bred som djup kompetens inom området tekniska, ekonomiska och konstnärliga ämnen. Utmaningar för den konstnärliga forskningen vid Textilhögskolan är av både generell och specifik karaktär. Framförallt finns ett betydande behov av utveckling och finansiering av en forskningsinfrastruktur som svarar mot behovet av konstnärliga experimentella forskningsprocesser.

Mats Tinnsten
Rektor
Högskolan i Borås

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Högskolan i Borås 501 90 Borås	Allégatan 1 Skaraborgsvägen 3	033-435 40 00 (vxl) 033-435 4441 (direkt)	anders.stenstrom@hb.se